



Tájékoztató az intézményünkben megvalósuló német nemzetiségi oktatásról

Tisztelt Érdeklődők! Kedves Szülők!

A köznevelési törvény, a kerettantervek és az iskola pedagógiai programja alapján adunk tájékoztatást az intézményünkben megvalósuló nemzetiségi nevelés-oktatásról.

A Tamási Áron Általános Iskola, Gimnázium és Német Nemzetiségi Gimnázium nemzetiségi kétnyelvű oktatási formában német tannyelven tanít nemzetiségi nyelv és irodalmat, nemzetiségi népismeretet és egyéb közismereti tárgyakat – történelem, kémia, biológia, matematika, földrajz.

A nemzetiségi tartalommal bíró órák száma: heti **5, ill. 6 óra német nyelv- és irodalom** (évfolyamtól függően) valamint heti **1 óra német nemzetiségi népismeret** és a testnevelés órák keretébe illesztve az első két évfolyamon heti **1 óra nemzetiségi néptánc**.

Az alábbi kivonat a vonatkozó rendelet alapján készült.

17/2013. (III.1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról (kivonat)

2. § (1) A nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban való *részvételt* a **2. mellékletben meghatározott nyilatkozat kitöltésével igényelhetik** a szülők (törvényes képviselők). A nyilatkozat nemzetiségi óvodai nevelés esetén az óvodai jogviszony megszűnéséig, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén **a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig érvényes**. A tanulónak vagy a szülőnek (törvényes képviselőnek) **legkésőbb május utolsó munkanapjáig írásban** kell bejelentenie, amennyiben a tanuló a **következő tanítási évtől nem kíván részt venni** a nemzetiségi nevelésben, nevelés-oktatásban.

(2) Ha a gyermek nem cselekvőképtelen, tizennégy éves korától a **nyilatkozat** és a kérelem **érvényességéhez a tanuló és szülő együttes aláírása szükséges**.

3. § (1) A nemzetiségi óvodai nevelés, iskolai nevelés-oktatás iránti, a következő naptári évben kezdődő nevelési évre, tanévre vonatkozó igényt az érintett, első óvodai nevelési évre, első iskolai évfolyamra beiratkozni szándékozók körében **a feladatellátás kötelezettje** – az érintett helyi nemzetiségi önkormányzat igényfelmérésére tekintettel – méri fel úgy, hogy az érdekelt települési, területi vagy országos nemzetiségi önkormányzatokkal együttműködve **tájékoztatót készít**. A tájékoztatót az óvodai, általános iskolai beiratkozásról szóló tájékoztatóval egy időben, azonos módon kell a nemzetiségi feladatokban érdekelt intézményekben közzétenni.

(2) **A tájékoztató tartalmazza** a nemzetiségi nevelés, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás feladatainak rövid bemutatását, a többletfeladatok időkeretét, az intézményben működő nemzetiségi óvodai nevelési, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatási forma bemutatását, valamint a 2. melléklet szerinti nyilatkozatmintát. A kitöltött nyilatkozatot a nevelési-oktatási intézménynek kell benyújtani.

(4) A nyilatkozatot az érintett tanuló tanulói jogviszonyának megszűnését követő öt évig a nevelési-oktatási intézmény megőrzi.

7. § (1) A nemzetiségi nevelés-oktatásban a **kilencedik évfolyamot megelőzően** nemzetiségi előkészítő évfolyam szervezhető, amelynek célja, hogy felkészítsen a nemzetiségi anyanyelvű, kétnyelvű középiskolai nevelés-oktatás keretében folyó tanulmányok megkezdésére. A tanuló a nemzetiségi előkészítő évfolyamon a kötelező óraszám legalább hetven százalékát a nemzetiségi nyelv tanulására fordítja.

8. § (1) A nemzetiségi nevelés-oktatást a következő **oktatási formák** szerint lehet megszervezni:

- a) anyanyelvű nevelés-oktatás,
- b) **kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás**,
- c) nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás,
- d) magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás,
- e) kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás.

(3) Az (1) bekezdés **b)** pontja szerinti nevelés-oktatásban

a) a nyelvismeret elmélyítése és tanítási nyelvként való alkalmazása hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak megvalósításához, lehetővé teszi, hogy az iskola teret adjon a nyelv valóságos szituációban való használatához, és biztosítsa a kiegyensúlyozott kétnyelvű nyelvi készség kialakulását,

b) a pedagógiai program tartalmazza a nemzetiségi anyanyelv és irodalom tantárgy és a nemzetiségi népismeret tantervét is,

c) a nemzetiségi nyelv és a magyar nyelv a tanítás nyelve, mindkét nyelv tantárgy is, a nemzetiség nyelvén oktatott tantárgyakat az iskolák pedagógiai programja határozza meg,

d) a nemzetiségi nyelv és a nemzetiség nyelvén tanított tantárgyak aránya intézményenként és évfolyamonként eltérhet,

e) a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgy tanítható a nemzetiség nyelvén,

f) az anyanyelv és irodalom mellett a pedagógiai program által meghatározott legalább három tantárgyat a nemzetiség nyelvén kell oktatni összesen a heti kötelező órakeret magyar nyelv és irodalom, valamint idegen nyelv óraszámával csökkentett számának legalább ötven százalékában,

10. § (8) A **népismeret tantárgy oktatására** bármely nevelési-oktatási forma és évfolyam esetében **heti egy tanórát**, évi 37 tanórát **kell biztosítani**.



A nemzetiségi nevelés-oktatás céljai

A nemzetiségi nevelés-oktatás célja a nemzetiség nyelvének tanulása, a nemzetiség nyelvén való tanulás, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerése, a hagyományörzés és –teremtés, az önismeret kialakítása, a nemzetiségi jogok megismerése és gyakorlása.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést. A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni,

a) hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknak a reális nemzetkép és nemzetiségkép,

b) hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

A fejlesztési feladatok nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyban

1. Beszédkészség, aktív nyelvhasználat
2. Olvasás, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
3. Írás, szövegalkotás, az írott szöveg megértése
4. A tanulási képesség fejlesztése
5. Anyanyelvi kultúra, ismeretek a német nemzetiség anyanyelvről, irodalmáról
6. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése
7. Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése
8. Nemzeti azonosságtudat formálása
9. Az európai hatfokú skálán a mesterfokú nyelvhasználói szint elérése (C1).

Általános témakörök és fejlesztési feladatok német nemzetiségi népismeret tantárgyban

a) A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája, úgymint:

- nyelvhasználati sajátosságok (nyelvjárások, nyelvváltozatok),
- vizuális kultúra (építészeti emlékek, képzőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet),
- ének-, zenei és tánckultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék),
- hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek,
- szociológiai és település-földrajzi ismeretek.

b) A nemzetiség történelemalkotó és kultúraformáló szerepe, civilizációja

- a nemzetiség magyarországi történelme és irodalma, az anyanemzet, nyelvi (anya)országok történelmének, irodalmának korszakai; az anyanemzet, illetve a nyelvi (anya)országok földrajza,
- nevelés-oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor,
- a nemzetiségek más országokban élő csoportjai.

c) Nemzetiségi és állampolgári jogok

- a nemzetiségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer,
- a nemzetiségek intézményrendszere,
- nemzetközi kapcsolatok.

A nemzetiségi népismeret önálló tantárgyként történő tanítása mellett szükséges, hogy *tanórán kívüli tevékenységek* formájában is - a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló időkereten belül - (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiaileg kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

Fejlesztési feladatok:

1. Ismeretszerzés, tanulás
2. Kritikai gondolkodás
3. Kommunikáció
4. Tájékozódás térben – időben

A beiratkozó diákok szüleinek figyelmét szeretnénk felhívni a 2. sz. mellékletben található kitöltendő NYILATKOZATRA, amelyet a beiratkozás napján kell aláírásukkal hitelesítve leadniuk.



1. melléklet a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelethez

I. KÉRELEM

nemzetiségi óvodai nevelés / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezéséhez

Alulírott az alábbiakban meghatározottaknak megfelelően a benyújtást követő naptári évben kezdődő nevelési évtől, tanévtől kérem nemzetiségi óvodai nevelés / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezését.

A gyermek / tanuló neve:

A gyermek / tanuló anyja neve:

A gyermek / tanuló születésének helye, ideje:

A gyermek / tanuló lakóhelye:

A gyermek / tanuló tartózkodási helye:

A gyermek/tanuló OM-azonosítója:

Az igényelt pedagógiai feladat (kérjük a megfelelőt aláhúzni):

*óvodai nevelés / általános iskolai nevelés-oktatás / gimnáziumi nevelés-oktatás / szakközépiskolai nevelés-oktatás /
szakiskolai nevelés-oktatás*

Az érintett nemzetiségi nyelv megnevezése (kérjük a megfelelőt aláhúzni):

beás / bolgár / görög / horvát / lengyel / német / örmény / romani / román / ruszin / szerb / szlovák / szlovén / ukrán

A választott nevelési- vagy nevelési-oktatási forma:

- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) óvodai nevelés
- Nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
- Roma/cigány kulturális óvodai nevelés
- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) nevelés-oktatás
- Nemzetiségi kétnyelvű nevelés-oktatás
- Nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás
- Magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás
- Kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás

Nyilatkozom, hogy a kérelemmel érintett nemzetiséghez tartozom.

Tudomásul veszem, hogy a nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás jogszerű igénybevétele a kérelemben megjelölt pedagógiai feladat befejezéséig vagy a nemzetiségi pedagógiai feladatok megszüntetésére irányuló írásbeli kérelem benyújtásáig tart, azzal, hogy a megszüntetési kérelmet legkésőbb a nevelési év / tanév május utolsó napjáig be kell nyújtani és a kérelem csak a benyújtást követő tanév kezdetétől érvényesíthető.

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

a tanuló aláírása: a szülő vagy gondviselő aláírása:

II. Záradék

A gyermek, tanuló számára a kérelemben megjelölt igényeknek megfelelő nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás az alábbi intézményben kerül megszervezésre:

Az intézmény hivatalos neve:

OM azonosítója:

Székhelyének címe:

A gyermek, tanuló által igénybevett nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás tényleges helyének címe (ha a nemzetiségi óvodai nevelés, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezése telephelyen történik):

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

Ph. intézményvezető aláírása



2. melléklet a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelethez

I. NYILATKOZAT

a nemzetiségi óvodai nevelésben / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételről

Alulírott az alábbiakban meghatározottaknak megfelelően nyilatkozom, hogy a benyújtást követő naptári évben kezdődő nevelési évben, tanévben kérem az alább megjelölt gyermek / tanuló számára a nemzetiségi óvodai nevelés / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás biztosítását.

A gyermek / tanuló neve:

A gyermek / tanuló anyja neve:

A gyermek / tanuló születésének helye, ideje:

A gyermek / tanuló lakóhelye:

A gyermek / tanuló tartózkodási helye:

A gyermek/tanuló OM-azonosítója:

Az igényelt nemzetiségi pedagógiai feladat(kérjük a megfelelőt aláhúzni):

*óvodai nevelés / általános iskolai nevelés-oktatás / gimnáziumi nevelés-oktatás / szakközépiskolai nevelés-oktatás /
szakiskolai nevelés-oktatás*

Az érintett nemzetiségi nyelv megnevezése (kérjük a megfelelőt aláhúzni)::

beás / bolgár / görög / horvát / lengyel / német / örmény / romani / román / ruszin / szerb / szlovák / szlovén / ukrán

A választott nevelési- vagy nevelési-oktatási forma:

- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) óvodai nevelés
- Nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
- Magyar nyelvű roma/cigány kulturális óvodai nevelés
- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) nevelés-oktatás
- **Nemzetiségi kétnyelvű nevelés-oktatás**
- Nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás
- Magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás
- Kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás

Tudomásul veszem, hogy a nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás jogszerű igénybevétele a kérelemben megjelölt pedagógiai feladat befejezéséig vagy a nemzetiségi pedagógiai feladatok megszüntetésére irányuló írásbeli kérelem benyújtásáig tart, azzal, hogy a megszüntetési kérelmet legkésőbb a nevelési év / tanév május utolsó napjáig be kell nyújtani és a kérelem csak a benyújtást követő tanév kezdetétől érvényesíthető.

Tudomásul veszem, hogy a nemzetiségi nevelés-oktatás **többletfeladatokat jelent** gyermekem számára, **vállalom**, hogy gyermekem a kötelező tanórai foglalkozások mellett a tanórán kívüli nemzetiségi foglalkozásokon és programokon is részt vesz, jelenlétét biztosítom.

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

a tanuló aláírása:

a szülő vagy gondviselő aláírása:

II. Nyilatkozat

a nemzetiségi hovatartozásról

(A válaszadás nem kötelező, ennek hiányában azonban a felvétel során nem érvényesíthető a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 51. § (6) bekezdésben meghatározott előnyben részesítés.)

Az alábbi nemzetiséghez tartozónak vallom magam / a gyermek, tanuló az alábbi nemzetiséghez tartozik (kérjük a megfelelőt aláhúzni):

bolgár / görög / horvát / lengyel / német / örmény / roma/cigány / román / ruszin / szerb / szlovák / szlovén / ukrán

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

a tanuló aláírása:

a szülő vagy gondviselő aláírása:



III. Záradék

A gyermek, tanuló számára a nyilatkozatban megjelölt igényeknek megfelelő nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás az alábbi intézményben biztosított:

Az intézmény hivatalos neve: **Tamási Áron Általános Iskola, Gimnázium és Német Nemzetiségi Gimnázium**

OM azonosítója: **035288**

Székhelyének címe: **1124 Budapest, Mártonhegyi út 34.**

A gyermek, tanuló által igénybevett nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás tényleges helyének címe (ha a nemzetiségi óvodai nevelés, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezésére telephelyen történik):

.....

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

bélyegző lenyomata

intézményvezető aláírása